Székesfehérvár, 1911. XVIII. évfolyam, 95. szám. Csütörtök, augusztus 10.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak: I évre 16 kor., 1/2 évre 8 kor., 1/4 évre 4 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Egy modern magyar város.

II.

Szombathely lakosainak száma 1863-ban 7000, 1896-ban 16,000 volt és 1902-ben 25.000-re növekedett.

Első vasútját: a déli vasút sopron-nagykanizsai vonalát 1864 ben nyerte.

Ez időtől fogva a város fejlődése amerikai gyorsasággal folyt. Jelenleg Szombathelynek kilenc irányban van vasúti összeköttetése; a naponkint induló és érkező személy-vonatok száma 84.

A város e rohamos fejlődését első sorban polgársága lelkületének, felvilágosodottságának, nemkülönben áldozatkészségének köszönheti, de a kezdeményezés, vezetés és nagyobb művek létrehozása egyes nagy férfiak érdeme.

Szombathely város fejlődésének alapvetője *Szily* János püspök volt, aki a remek székesegyházat, püspöki palotát és a papnevelő intézetet felépítette.

Hollán Ernőnek köszönheti a város, hogy a déli vasút és a győr-szombathely-gráci vasút irányát Szombathelyen át vezették és közvetetlenül két fővonalnak, később pedig az egész vasuthálózatnak csomópontja lett. Ennek megvalósításában legjobb akarattal támogatta a várost *Deák* Ferenc, a haza bölcse, de a munka és érdem oroszlánrésze *Horváth* Boldizsárnak, az Andrássy-kormány igazságügyminiszterének, a város nagy fiának és akkori országgyűlési képviselőjének jutott.

További fejlődését és a m. kir. államvasutak üzletvezetőségének Szombathelyre való áthelyezését, valamint több más intézményét a város *Széll* Kálmán volt kormányelnöknek, a vármegye nagy szülöttjének köszönheti, aki Szombathely haladását szívén hordva, a várost állandóan jóakaratú támogatásában részesítette.

Szombathely város egész határának területe csak 5278 hold; a városnak mint testületnek tulajdonában levő földbirtok pedig mindössze csak néhány száz holdat tesz ki; e tekintetben tehát egyike az ország legszegényebb városainak. 1898-ban a városnak még csak egyetlenegy utcája volt kövezettel ellátva.

Dr. *Szabó* Ernő 1887-től 1892-ig volt Szombathely város polgármestere. Ügybuzgó, tevékeny férfiú; nagy lelkesedéssel kezdte működését, saját költségén tett tanulmányutakat és a város fejlesztésére programmot dolgozott ki. A kövezés, vízvezeték és csatornázás költségeinek fedezésére javasolja a kövezetvámot, a pótadóemelést, a házbér fillért és a szeméthordásnak házi kezelésbe való vételét.

Dr. Szabó Ernőt működésében megállitotta a városi ellenzék. Programmjából csak a pénzügyigazgatósági, most katasztéri igazgatósági épületet és az állatvásárteret, a városnak ezt a fontos közgazdasági és kereskedelmi intézményét valósíthatta meg. Ő kezdette meg az aszfaltjárdák készítését is és az ő idejében fogadta el a képviselőtestület a Király-utca és a vasút közötti uj városrész utcanyitásának tervezetét, ami nagy lendületet adott a város fejlődésének. Ő indította meg a M. Á. V. újonnan felállitandó üzletvezetőségének Szombathelyre való helyezése iránti mozgalmat.

Utódja dr. *Török* Sándor 1892-ben lett polgármester. Létesítette a M. Á. V. üzletvezetőségének nagy épületét, de odaadó buzgalmának véget vetett halála 1895-ben.

Érdekes, hogy a város modern fejlődéséhez az első lökést és az elhatározó lépésre a bátorítást a magyar mérnöki kar egy másik büszkesége *Hieronymi* Károly akkori belügyminiszter adta meg.

1893 ban városunkban időzvén, mielőtt elutazott a vármegyeház udvarán társalgott a vármegye és a város vezető férfiaival. Ott volt *Széll* Kálmán, *Radó* Kálmán főispán, dr. *Reiszig* Ede alispán (később államtitkár, azután főispán), dr. *Török* Sándor polgármester, *Éhen* Gyula és többen. Beszélgettek Szombathelynek a vasutak által való fellendüléséről, mire a *miniszter* igy szólt:

„Most a városnak olcsó nagy kölcsön után kell néznie és vízvezetéket, csatornázást létesíteni, az utcákat kikövezetni, hogy modern várossá fejlődésének alapfeltételeit megszerezze. Ez az első teendő, enélkül nincs fejlődés, nincs haladás!“

A nagy magyar mérnök és kiváló államférfiú szava visszhangot keltettek *Éhen* Gyula lelkében és mintha megérezte volna, hogy a nehéz feladat megoldására ő van hivatva.

Egy boldogtalan szerelem története.

— *A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcája.* —

(Folytatás.)

Mici kissé duzzogott, mert a nagybácsi oly ridegen visszautasitotta célzázást és elégedetlen arckifejezéssel folytatta:

— Azután azt mondta papa, hogy ha nem vagyok gazdag örökösnő, ugy kárpótoljam magam erényekkel. A gazdag örökösnőknek erre nincs szükségük, ugy-e? De aki nem az, az legyen szerény, szorgalmas, engedelmes.

— Milyen kivánság!

— Képzeld csak! Tudod-e milyen az?

— Csak hallomásból.

— Neked is mindent meg kell magyarázni! — zsörtölődött Mici. Vigyázz! Szerénység az, ha az ember mindig a legkisebb darabot választja magának. Tetszik ez neked?

— Nagyon! — Azután halkan hozzátette: Másoknál.

— Pedig te is fogod tudni, Tivi bácsi, milyen kellemetlen az, ha szorgalmasnak kell lenni. Nagy embereknek ugyan nem kell szorgalmasoknak lenni, de egyszer bizonyosan te is voltál kis fiu és emlékezni fogsz, hogy milyen volt az; meg azután szivesen engedelmeskedném, ha a többiek is azt akarnák, a mit én; de arról nem tehetek, hogy ők mindig mást akarnak.

— Az igaz; ez csak a sors kegyetlensége.

— És azért nem is hiszem, hogy én gazdag örökösnő vagyok. Ugyan már sok mindenfélét örököltem: nagymamától ékszert, a melyet azonban soha sem szabad megnéznem, papától a kék szemet, mamától azt, hogy olyan különös vagyok dolgaimban, azután Nelli barátnőmtől a kanyarót; de vajjon azért örökösnő vagyok-e már?

— A kék szem, meg a kanyaró még nem tesz azzá, ezt elhiheted nekem, — felelé nyugodtan a bácsi. Egyébiránt ne búsulj, ha nem is vagy gazdag örökösnő.

— Isten ments! Azt mondják, hogy a sirástól ráncokat kap az ember, erre pedig ráérek akkor, ha nagymama leszek. Miért is búsulnék? Talán Miklós miatt? Szó sincs róla! Nem is kell nekem, csak elővigyázatból kérdeztem meg őt.

— Ez nagyon dicséretes; csakhogy elővigyázatod még kissé korai.

— Miért? A kisasszony azt mondja, hogy soha sem lehetünk elég elővigyázók. Mama ugyan azt hiszi, hogy még legalább tiz évig várhatok, tiz év pedig borzasztó hosszú idő, ugy-e bácsi?

— Nem találom.

— Én igen. Gondold csak meg, milyen régen élek már és még nem vagyok tiz éves! És ha meggondolom, mennyit kell még addig tanulnom! Borzasztó!

— Ez elveszi a bátorságodat? Várjuk együtt!

— Csakhogy akkor neked is velem kellene tanulnod, Tivi bácsi!

— Ugyan mit, gyermekem? Hadd halljam! Majd meglátom, nem haladja-e túl képességeimet.

— A rendhagyó igéket, meg a moll-skálákat, azután Európa összes országait, meg azt, hogy mit tett Mária Terézia, meg az osztást a tizedes törtekkel, meg a Cramer-etudeöket.

— Hadd el, Mici, ez meghaladja képességeimet. Arra kell szoritkoznom, hogy sajnáljalak.

— Mit kapok ezért? — felelé a számitó Mici. Különösen Plötz francia nyelvtana bosszant. Mit ártott volna neki, ha rövidebbre csinálja a feladatokat? Semmit!

— Igazad van, — erősité Tivi bácsi, — mégis csak egészséges maradt volna.

— Meg a tizedes törtek is bosszantanak. Egy ezredrész miatt a kisasszony olyan lármát csap, hogy nem is hiszed.

— Dehogy nem, első szavadra elhiszem.

Sövegjártó János

Hazai és Rumburgi vászon áruháza. Szfehérvár, Barátok épülete, AZELŐTT: Özv. HANEL ANTALNÉ.

Agy és asztalnemüek, Franczia batiszt, Angol Zephyr, Szines és fehér ruha vásznak a legolcsóbb szabott árakon. Ugyanitt tanuló fiu felvétetik.

Mai lapunk 4 oldal.

00000455

Dr. *Török* Sándor halála után 1895-ben *Éhen* Gyula választatott polgármesterré. Programmját „A modern város" cimű könyvében fejtette ki és reátermett hivatottsággal, nagy erélyelyel, törhetetlen akaraterővel és kiváló emberismerettel látott hozzá annak megvalósításához. Öt év alatt 1895—1901-ig megteremtette a modern Szombathely-t, amelyet a belügyminiszteriumban a vidéki városoknak követendő példaképül szoktak odaállitani.

A város rohamos fejlődésének legvilágosabb képét az időrend szerint felsorolt következő létesitmények nyujtják:

	Korona
1. A pénzügyigazgatósági épület (1891)	120.000·—
2. A m. kir. államvasutak üzletvezetősége számára emelt épület (1894)	240.000·—
3. Gyalogsági kaszárnya (1896)	716.000·—
4. Katonai gyakorlótér céljaira adott telek (1896)	19.000·—
5. Rendőrségi épület átalakitása (1897)	20.000·—
6. Varosi bérház (1898)	284.000·—
7. A házankinti koldulás megszüntetése folytán a szegényügy rendezésével épitett szegénykonyha (1898)	50.000·—
8. A városi általános csatornázások költsége (1898)	450.000·—
9. A városi vizművek és vizvezeték (1898)	557.000·—
10. A városi kövezetvám terhére épült létesitmények: utcaburkolások stb. (1899—1901)	1,121.000·—
11. Parkok és sétahelyek:	
Szent-István-park (1898) . 4000	
Milleniumi-park (1898) . . 2000	
Árpád-sétaut (1898) . . . 2000	
Deák-liget (1902) 4000	12.000·—
13. A gyapotszövőgyár céljaira adott telek és anyagszolgáltatás egyenértéke	120.000·—
13. Az uj felvételi épület, továbbá a vasúti aluljáró és felüljáró létesitése céljából a város által teljesitett kisajátitás és utcarendezés költsége (1899—1900)	80.000·—
14. Az állatvásártér kibővitése (1901)	20.000·—
15. A felső kereskedelmi isk. (1901)	52.000·—
16. A Kálvária-templom resturatiója (1901)	20.000·—
Az összes beruházás 1896. évtől 1901-ig kitett:	3,881.000·—

A felsorolt létesitmények az üzletvezetőségi és pénzügyigazgatósági épületeken kivül mind *Éhen* Gyula polgármestersége alatt az 1895—1901. évben készültek. Ő kezdeményezte azokat és kitartó szívóssággal a felmerült nehézségek leküzdésével olyan alkotásokat hozott létre, hogy szakértők a fejlődés e fokát a magyar városok szervezete mellett páratlannak minősitették. Sikerét leginkább az mutatja, hogy az ország más nagyobb városai lakosságára több pótadó van kiróva, mindazáltal e városokban vizvezeték, csatornázás és oly szép útburkolatok nincsenek.

Éhen Gyula nagy műve bevégezése után a következő szavakkal számolt be a város közönségének:

„Gyökeres ujitásoknak nagyobb megterheltetés nélkül való megvalósitását, különösen pedig a közegészségügyi állapotoknak teljes szanálását helyeztem kilátásba. Vállalkozásom merésznek tünt fel, de ismerve városunk polgárságának intelligens felfogását s számot vetvén egyuttal az előteremthető fedezeti eszközök mértékével, — elindultam úgyszólván mindenki előtt ismeretlen utirányon, hogy igéretemet férfias becsülettel beváltva, Szombathely városát falusias külső jellegéből kiemeljem.

Bizalmatlansággal és apró akadékoskodásokkal, mint az ismeretlenektől való félelem jelenségeivel gyakran kellett találkoznom. De mindezekkel szemben erőt és önbizalmat kölcsönzött szándékom becsületessége, eljárásom tisztasága és főképp az a cél, mely Szombathely városának föltétlen előrehaladását volt hivatva eredményezni.

Ez a szellem hatotta át mindvégig a város nemesen gondolkozó közönségét is; épp ezért a modern intézmények létesitésére irányuló összes kezdeményezéseim a képviselőtestület kebelében mindig a legelkesebb visszhangra találtak."

Éhen Gyula Szombathely városát modern berendezések tekintetében az ország legelső városai közé emelte és Szombathely rohamos fejlődése páratlanul áll a monarchiában, amiért is a város közönsége büszkén tekinthet az ő polgármesteri éveire, a város kiépitésének fénykorára.

A város közönsége hálájának kifejezéseül az 1901-ik évben *Éhen* Gyulát diszpolgárává és országgyülési képviselővé választotta. A vasúti pályaudvar előtti teret pedig „Éhen-Gyula-tér"-nek nevezte el.

UJDONSÁGOK.

— **Esküvő.** Horváth Károly székesfehérvári tanitó ma délelőtt 11 órakor vezette oltárhoz a belvárosi templomban Rider Andrea, helybeli községi tanitónőt. Az esketést Kisteleki István, belvárosi plebános végezte, ki könnyekig megható beszédet intézett az ifju párhoz. Násznagyok voltak: Kocsi Majer Gyula ráckereszturi igazgatótanitó és Hosztóczky Antal miniszteri osztálytanácsos. Az esketést nagyszámu közönség nézte végig.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Végh Dezső váli lakos, végzett joghallgatót idiglenes minőségü segélydijas pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki Nagyváradra.

— **A vizvezeték ügyében** holnap bizottsági ülés lesz. A bizottság tárgyalni fogja a Wipler és Társa cég beadványát, melyben bejelenti, hogy vasbetonból fogja készitení a galériákat. A bizottság a cég beadványát elfogadja, de természetesen azzal a feltétellel, ha a cég költségtöbbletet nem kér, amitől ugy halljuk, a cég már is elállott. A Kisse-

---

Különben tanóráid mindig olyan zajosak, hogy valószinüleg sok ezredrész szokott elveszni.

— De ha egygyel több van, akkor se tetszik neki. — panaszkodék Mici, az üldözött ártatlanság hangján. Meg aztán mindennap többet ad föl nekem, mert azt mondja, mindennap öregebb leszek. Inkább szeretnék rák lenni.

— Nem is lenne rossz, — sóhajtá Tivi bácsi; de nem szabad ilyen retrograd eszméket tápiálni.

— Igazán mondom neked — folytatá ingerülten Mici, — hogy a növés nem is okoz már örömet és ha nem tudnám, hogy addig nem visznek bálba, amig egészen nagy kisasszony nem leszek, inkább szeretnék kicsiny maradni.

— Ezt ne tedd, Mici, — kérte Tivi bácsi. Ne tedd az én kedvemért, kérlek!

— Na, ha te kérsz, nem bánom, — viszonzá Mici; — mert lásd, te vagy tulajdonképen az egyetlen nagybácsi, aki tulajdonképen nem igazi nagybácsi.

— Hogyan, te második római számú delphi-Pythia?

— Te nem kivánod, hogy mindig jól viseljem magamat, meg egyéb ilyen csunya dolgokat és nem mondod soha papának, hogy ha a tied volnék, akkor egészen máskép nevelnél.

— Egész máskép annyit tesz, mint sokkal szigorúbban, ugy-e?

— Természetesen, — erősité Mici haragosan. No, csak az kellene még! Azért nem is szeretnék a többi nagybácsik egyikénél sem gyermek lenni.

— Igazad van. Mostani állásod a legjobb. De én dicséretes kivétel vagyok a nagybácsik közt, ugy-e? Épen azért nem szükséges, hogy, engem is utólérjen a nagybácsik közös sorsa, hanem nagynéni nélkül maradhatok.

— Nem akarsz nagynénit?

— Még van időm, legalább tiz esztendeig.

— Ugy? Tudod-e mit? Ha oly soká vársz, akkor elvehetsz engem.

Mici a beszélgetésnek ezen érdekes fordulatánál felhágott Tivi bácsi karosszékének keresztrudjára, előrehajolt testtel belekapaszkodott annak támlájába és ebben a kényelmetlen helyzetben feszült figyelemmel leste a bácsi elhatározását.

— Pompás gondolat! — vélekedék Tivi bácsi, habár nem azzal a lelkesedéssel, mely Mici önérzete érdekében kivánatos lett volna. De a kis leány nem volt annyira érzékeny. Megelégedett nagybácsijának egyszerü hozzájárulásával.

— Ugy-e beleegyezel?

— Bele! Itt a kezem! E mellet maradunk. Igy mind a ketten el vagyunk látva. Most pedig eljegyzésünk jelül adj egy csókot, azután menj vissza rútul elhagyott babáidhoz és hagyd olvasni vőlegényedet.

— Jó! De ha elvettél, akkor veszesz nekem egy fotograf-babát, amely beszélni tud. Igen? — kérdi Mici az ő szökdécselő modorában, melyek logikai összefüggése legalább is nem volt nagyon föltünő.

— Fonograf, — javitá ki Tivi bácsi. Mindenesetre! De most hagyj békében!

Mici követni látszott nagybátyja tanácsát, mert gondolkodva haladt babái felé. Tivi bácsi ismét a könyvébe kezdett mélyedni, de Mici hangja ismét felriasztotta. A kicsike ugyanis hirtelen sarkon fordult és visszaszaladt a nagybácsihoz.

— Tudod-e, mit fogok most tenni? — kérdé roppant fontoskodva.

— Fogalmam sincs róla! A nő rejtélyes lény, a melynek szándékai mindig beláthatatlanok, mint az ég útjai.

— De bácsi! duzzogott Mici, a kinek ösztöne súgta, hogy most a sértettet kell játszania. Kiveszem Devald kisasszony arcképét a nagynéni helyéről és a magamét teszem oda.

— Helyes!

— De melyiket akarod? Azt-e a babával, vagy azt, a melyiken a puttonyból nézek ki, vagy pedig azt a mikor a gyermekbálban voltam, mint tejes leány?

— Nehéz a választás, nem tudnám maga azt elhatározni. Határozd meg magad, melyik arcképednek szántad azt a diszhelyet. Csak . . .

— Tudom már, — szakitá félbe Mici, — azt veszem, a melyikről papa azt mondta, hogy úgy nézek ki rajta, mint a mopszli, a melyik rendjelet kapott. Ez pompásan illik egy menyasszonynak. Nem gondolod-e te is?

— Nem merem kétségbevonni. Nem bánom, tedd szembe velem ezt a mopszli-képet, mindenre el vagyok készülve, csak ujabb félbeszakitásra nem.

Egyenlőre nem is kellett attól tartania, mert Mici távozott, hogy tervét oly gyorsan és oly titkon, mint csak lehet, végrehajtsa. De nem sokáig tartott, máris visszatért és csillogó szemekkel egyenesen nagybátyjának tartott.

— Tivi bácsi! — kiáltá szinte lélegzet nélkül már az ajtóból.

— Már ismét! Mi tetszik?

— Azt találom, hogy nagyon jól illünk egymáshoz!

— Én meg a mopszli? Szép! Nagyon hizelgő reám nézve.

— De eszembe jutott valami. Nem kell-e menyasszonyi ajándékot adnod? Ez ugy szokás!

— Azt hiszed, te rendszerető és tapasztalt lény?

— Igen, Tivi bácsi, — erősité Mici méltó-

00000456

besi Gránit Kőbánya r. t. beadványa is tárgyalás alá kerül, melyben azt a kedvezményt kéri a bizottságtól, hogy a szennyvíz nyomócsöveket és a kőagyagcsöveket **külföldről** szerezhesse be. A fenti részvénytársaság kérelme méltán kelt nagyobb feltűnést, különösen akkor, ha meggondoljuk, azt, hogy a vállalatbaadáskor mintegy kötelezettséget vállalt a cég abban az irányban, hogy az összes szükségleteket Magyarországról fogja beszerezni. Nem tudjuk megérteni ezt a hirtelen pálfordulást, mert a cég bizonyára a szerződés megkötésekor tudhatta, hogy a nyomócsövek és agyagcsövek, melyeknek szállítására magát kötelezte. Magyarországon beszerezhetők-e, vagy sem? Különben is nem hisszük el még a részvénytársaság kedvéért sem, hogy hazánk olyan szegény volna, hogy a szükséges csöveket nem lehetne itthon is előállítani. A bizottság tárgyal még a Homok folyónál alkalmazandó szádfalazásról és a szivattyútelepnél szükséges közlőművek megrendeléséről.

— **Figyelmeztetés.** Tisztelettel kérem az érdekelt szülőket, hogy a főgimnázium, főreáliskola, felsőbb leányiskola, vagy a polgári leányiskola I. osztályába beiratandó gyermekeik születési anyakönyvi kivonatait f. hó 20-ig az anyakönyvi hivatalban (Szögyény-Marich-u. 1. sz.) előjegyeztetni sziveskedjenek. Székesfehérvár, 1911. aug. hó 8-án *Mattesz Mihály*, kir. anyakönyvvezető.

— **Uj daloskör.** A Hercegfalvai Daloskör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Elmarad az állatvásár.** Fehérvár, ugy látszik nem tud állatvásárhoz jutni. A dühöngő száj és körömfájás nálunk ugyan megszünt, hanem a vidéken egyre-másra üti fel fejét ez a veszedelmes és ragadós betegség. Most legujabban a szomszédos Seregélyesen öltött nagyobb mérvet a ragadós száj és körömfájás. Igy el lehetünk ismét készülve arra, hogy a f. hó 27. és 28-án tartandó országos vásárra hasitott körmü állatokat nem szabad fölhajtani, mivel a Seregélyesen kiütött betegség ezt ismét megakadályozza.

— **Uj honpolgár.** Schlesinger József helybeli orthodox izraelita kántor tegnap tette le Kerekes Lajos dr. helyettes polgármester kezébe a honpolgári esküt.

— **Kórházi gondnokok kongresszusa.** Az egészségügy terén hazánk elég elmaradott állapotban van. Csak az utóbbi években mutatkozik némi javulás, mióta az illetékes körök erre a fontos ügyre is nagyobb gondot és sulyt, főleg pedig pénzt is forditanak. Vidéki kórházaink sok helyen nem állanak azon a fokon, melyet a haladó idők megkövetelnek. Igy csak helyeselni tudjuk azt, hogy a vidéki kórházak gondnokai f. hó 14-én Szabadkán kongresszust tartanak, azért, hogy eszméiket, tapasztalásaikat kicseréljék és a hirneves, 400 ágyas, kitünően felszerelt szabadkai kórházat megtekintsék. A mi szent György kórházunkat Kirisits József gondnok fogja képviselni a kongresszuson.

— **Mulatság.** A székesfehérvári kath. legényegyesület f. hó 13-án Távirda-u. 6-ik számu helyiségében táncfüzérkét tart. A mulatság este 8 órakor kezdődik.

— **Panasz a metszők ellen.** Veszelyi F. Ernő, városi állatorvos panaszos beadványt intézett a városi hatósághoz, melyben a vágóhidi metszők ellen hoz fel több panaszos dolgot. Többek közt felemliti, hogy a metszők a vágás kitüzött idejét sohasem tartják be pontosan s a mészárosoknak sokszor óraszámra kell várakozniok a metszők megérkezésére. Ez nemcsak a mészárosoknak kellemetlen, de azért sem engedhető meg, mert a levágásra szánt állatok ilyenformán órákig feküsznek a vágásra előkészitve, összekötözött lábakkal. A rendőrség a bejelentést tudomásul vette s bizonyára nagyobb pontosságra serkenti a kényelmes metszőket.

— **Borbélyok és fodrászok kongresszusa.** A magyarországi borbélyok és fodrászok ez év augusztus 21., 22. és 23. napjain országos fodrászkongresszusra gyülnek össze Aradra. Ezen eseményszámba menő napokat ünneppé óhajtják avatni azzal, hogy a kongresszus első napján, augusztus 21-én, hétfőn, az egész országban a borbély és fodrászüzleteket egész nap zárva tartják. Egyben arról értesülünk a Marosvásárhelyen megjelenő országos Fodrászok Lapjából, hogy ezen alkalommal megalakitják a vidéki fodrászok országos egyesületét is, melynek az a célja, hogy szakmájukat a művelt külföldi nivóra emeljék.

Ha irógépet venni, vagy becserélni akar mindenek előtt forduljon Klökner Péterhez Székesfehérváron, mert sehol jobban és előnyösebben nem vásárol.

— **Táviró vezetékek védelme.** A cs. és kir. közös hadügyminiszter a katonai távbeszélő és táviró vezetékeknek anyagi károsodást okozó és a sürgős katonai szolgálatot hosszabb ideig érzékenyen zavaró gyakori megrongálását és ezeknek bünvádi uton igen enyhe módon történt megtorlását sérelmezte. Ez okból a budapesti kir. főügyész által kiadott utasitás szerint a katonai táviró és távbeszélő vezetékek szándékos vagy gondatlanságból okozott megrongálása vagy a használhatóságot megakadályozó vétkes cselekmények büntetőjogi megtorlás alá vonhatók miért is felhivja a rendőrkapitányságot, hogy ily esetekben a feljelentést a kir. ügyészségnél haladéktalanul tegye meg.

VITA FORRÁS SÓSKUT

Biztos gyógyszer: **gyomor- és cukorbetegeknek köszvény-, hólyag és vesebetegeknek.**

Félpohár VITA-forrás a gyomorégést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa:

„CONSUM" kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körut 4. Telefon 10—13:

Kapható: Kovács Pál, Pinkás Zsigmond Fiai, Simon György és Szigethy Testvérek cégeknél.

— **Baleset a cséplésnél.** A most folyó cséplésknél egyre másra történek a sajnálatraméltó balesetek. S a legszomorubb a dologban az, hogy rendszerint vigyázatlanság az oka a szerencsétlenségnek. Ennek az áldozata Hordós János sárkereszturi 20 éves legény is, ki az egyik sárkereszturi gazdánál folyó cséplésnél, mint lóhajtó volt alkalmazva. Hogy megkönnyitse a dolgát a legény a gépre egy deszkát tett föl ülőhelynek. Amint azonban ide-oda hajolt, a deszka megbillent, a legény leesett s a lábát a csillagkerék elkapta, de szerencsére csak kisebb sebet ejtett rajta. A seb azonban másnap olyan veszedelmesen földagadt, hogy a szerencsétlenül járt legényt ápolás végett be kellett szállitani a szent György kórházba.

---

ságteljesen. Ez hozzá tartozik az igazi eljegyzéshez. Tulajdonképen ez a fődolog. Különben mire való volna az eljegyzés?

— Persze! Persze! Hát mi legyen az? Talán a kohinoor?

— Nem. Tudod-e mit Tivi bácsi? Végy nekem egy nagy üveg befőttet.

— Hiszen a mamának tele van ezzel a kamrája.

— Az igaz, de a mama nagyon őrzi. Tudod, hogy a papa gyakran nevet fölötte. Mama mindig elteszi a legjavát — különös alkalmakra.

— Vendégek számára? Azok elég sürüen jönnek.

— De mert oly sürüen jönnek, nem is különös alkalmak többé. Különös alkalom ritkán van. Valahányszor azt hiszem, hogy most az van, megint csak nincs.

— Legyen tehát! Befőttet kapsz! Ananászt, ha tetszik; még ez is olcsóbb a gyémántnál. Csak hagyj most békében!

— Ah, a történet végét akarod tudni? — kérdé Mici szakértelemmel, de a kicsinylés némi vegyülékével. Én azt mindig előre tudom. Majd meglátod, hogy a gonosz, a ki mindnyájukat olyan szerencsétlenekké tette, utoljára megkapja a magáét. Majd meglátod! De kezdhetnéd a végén is. Na, már megyek. Csak azt igérd meg, hogy védeni fogsz, ha a kisasszony ismét kinozni akar.

— Mici! — kérdé most Tivi bácsi ünnepélyes komolysággal, — ugy látszik, te vissza akarsz élni a helyzettel! Ha nem hallgatsz el mindjárt, akkor — vége van eljegyzésünknek!

— Ah, az nem megy ugy! — kiáltá indulatosan Mici. Kezet adtál. Különben megyek már, ha terhedre vagyok — tevé sértődve hozzá. Ezzel felkapta a szőnyegről a babáját, és mindent ott hagyott, hogy nyugta legyen a nagybácsinak, vagyis inkább, hogy eljegyzésének hirét az egész házban kikürtölje.

Mindenekelőtt bedugta fejecskéjét a kisasszony szobájába. Ennek legelőször kellett e hirt megtudnia, mert posszantani fogja. A föltevés csakugyan valósult, mert a kisasszony erélyesen tiltakozott az ellen, „hogy őt ilyen ostobaságokkal zaklassák." Ezután Mici a szenzációs ujsággal a mamáját lepte meg, a ki épen öltözködött, de nem sokat hederitett reá. Mici boszankodott mamájának részvételensége miatt és duzzogva távozott. Résztvevőbb szivet keresett és talált az öreg Tamás kertész személyében, a ki annyira méltányolta az eseményt, hogy Micinek azonnal kis bokrétát nyujtott át, szerencsekivánatai kiséretében. A konyhában a női cselédség szintén illő érdeklődéssel fogadta a hirt; a szakácsnő az esemény megünneplésére külön kis mandolalepényt igért. Az ebédnél a papa értesült róla, hogy leánykájának jövője miatt nem kell aggódnia, a mi természetesen nagyon megörvendeztette és erre Mici, a ki soha sem tagadta meg gyakorlati szellemét és a ki ugy volt meggyőződve, hogy nagy események nemcsak a szivekre, hanem a tárcákra is hatnak, takarékperselyét köröztette. Az örömtől ragyogó menyasszony egészségére is ittak. De hirtelen árny borul a leány homlokára.

— De Tivi bácsi! — szólt aggodalmasan, — aztán a faképnél ne hagyj!

A nevelőnő, a ki megszégyenitőnek találta magára nézve, hogy Mici a népies szólásmódokban ennyire jártas, sietett a kis leányt rendre utasitani; de ez nem hallgatott el, hanem folytatta:

— Ez elő szokott fordulni, a Fanny mesélte, hogy a szakácsnőnek volt egy vőlegénye, a ki őt a faképnél hagyta és azért ő gyakran busul . . .

— Légy nyugodt, Mici, — mondá Tivi bácsi nevetve, — elveim tiltják az ilyen lelkiismeretlen eljárást.

— Én is nagyon busulnék, tevé hozzá Mici, hogy emlékeztesse nagybátyját a nagy felelősségre, mely reá vár.

Meg kell vallani, hogy Mici nagyon jól beletalálta magát az uj helyzetbe, habár unokatestvéreinek egész csapata világosan értésére adta, hogy ők, eljegyzését nem tartják egyébnek pompás tréfánál. De Mici rendithetetlen, szent komolysággal fogadta e gúnyolódást. Mint biztos kikötőből tekintett végig a kacagókon, a kik nem birták őt indulatba hozni. Tivi bácsi kevésbbé jól volt vértezve. Csakhamar megunta, hogy az unokaöccsök és unokahugok pajkos serege ilyenforma buelletienekkel árasztotta őt el: „Menyasszonyod ma tizenkilenc hibát csinált a francia forditásban". Vagy: „Menyasszonyod épen most egy esőkukacot csörgőkigyónak nézett". Vagy: „Menyasszonyodat a sarokba állitották, mert nyelvét mutogatta a kisasszonynak".

A véletlen ugy hozta magával, hogy másnap, mikor Dewald hisasszony látogatást tett Mici mamájánál, ez még nem készült el az öltözködéssel; Mici tehát felhasználta az alkalmat, a midőn egyedül volt Dewald kisasszonynyal, hogy őt a helyzetről felvilágositsa és megfossza minden reményétől Tivi bácsit illetőleg. Szokása szerint nagy határozottsággal haladt céija felé.

(Folyt. köv.)

00000457

— **Gyilkosság Szabadbattyánban.** Rejtelmes gyilkosság tartja izgalomban Szabadbattyán község lakósait. F. hó 8-án este Ördög Pál Szabadbattyánhoz tartozó szárhegyi lakós bement a faluba s ott a záróráig a korcsmában iddogált. A korcsma bezárása után a sötétben hazafelé indult, alig tett azonban 100—150 lépést, mikor egyik bokor mellől, amely mellett Ördög Pál elhaladt, egy ismeretlen alak ugrott elő és egy hatalmas bottal fejbe sujtotta a gyanutlanul ballagó Ördög Pált. A megtámadott ember a váratlan ütés nagyságától megtántorodott, amit a támadó arra használt föl, hogy egy ujabb hatalmas ütést mért Ördög fejére. A második ütés után a szerencsétlen ember eszméletét vesztve terült el a földön. Ekkor a támadó, gonoszlelkü ember ütni, verni, taposni kezdte a jómagával tehetetlen embert. Majd mikor bosszuját eléggé kitöltötte, áldozatát vérbe fagyva ott hagyta az ut porában. A késő éjjeli órákban akadtak a megtámadott emberre, ki még akkor is eszméletét vesztve feküdt a földön. Hazaszállitották lakására, hol nagy nehezen életre keltették a halálosan megsebesitett, agyonkinzott embert. Hozzátartozói rémült kérdéseire mesélte el megtámadtatásának titokzatos körülményeit. A sötétség miatt a támadó személyét nem birta fölismerni, a hangjára meg semmiképen sem tud visszaemlékezni. Nagy nehezen tudta elmondani ezeket Ördögh Pál, azután ismét elveszitette eszméletét, majd két órai kinlódás után, valószinüleg belső vérzés következtében, meghalt. A gyilkosság, bosszu műve, amit megerősit az a körülmény is, hogy Ördögh Páltól — ámbár volt nála pénz is — a támadó semmit sem vitt el. A gyilkossággal Kulcsár György szabadbattyáni lakost gyanusitják, aki állitólag Ördög Pál feleségét meg is fenyegette volna. A csendőrség a nyomozást megindította.

! **Fogak** Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a. I. emelet Zirci templommal szemben.) !

— **Kenderesi Danyi Péter kávézik.** Kenderesi Danyi Péter nemzetes urambátyám hogy hogysem tegnap bekukkant városunkba. Megbámult mindent, de alaposan. Végre betért egy kávéházba kávézni. A pincér sebten hozta a kivánt haboskávét egy kosárka süteménnyel együtt. A hosszu nevü bátyánk urunk óvatosan kivesz egy diónyi zsemlyét és potty! beleejti a kávéba. No nem baj, gondolja, majd megpuhul és nyugodtan kezdi kavargatni. Kavargatja, kavargatja. Hát a kávé eltünt, a zsemlye pedig öklömnyire dagadt. Erre megdühödik az öreg. Kiemeli a zsemlyét, a kávét belefacsarja a csészébe — majd adok neked, az én kávémból ugyan nem iszol — mondta s ugy az asztal alá vágta a zsemlyét, csak ugy gurult.

— **Sertésvész.** Lovasberény községben a sertésvész kitört, a zárlatot etrendelték.

— **Elfogták a kinai csalókat.** Városunkat is szerencséltette nemrégen 3 gyanus alak, akik kinaiaknak adták ki magukat. Mindenféle hihetetlenebbnél hihetetlenebb mesékkel és agyafurt okoskodásokkal azt hitették el a jámbor publikum hiszékeny részével, hogy ők gondolatot tudnak olvasni. Ennek az első pillanatra is gyanus önreklamnak, aztán sokan felültek és pár koronáért jövendőt olvastattak maguknak, a kinai bölcsekkel. Ahol megálltak városunkban, egész csoport érdeklődő kiváncsi vette körül a feltünő idegeneket, kik ravaszul pislogatva, hunyorgatva nézték a kiváncsi szemek pillantásait. Végre a sok csalafintaságnak az lett a vége, hogy a rendőrségnek is feltünt a kinai hármak nem épen tisztességes manipulációja — a három vendéget kellő tudakozódás után a városból kitoloncoltatta.

A három jó barát a kellemetlen kaland után nem csüggedt, tovább folytatta kisded játékait s hol itt, hol ott föltünt a három kinai. Bejárták a Dunántúl összes városait és nagyobb községeit, persze mindenütt nagy érdeklődést és csodálkozást keltettek.

A vándorutjokban aztán — ismerve a fizikának azon törvényét, hogy a föld voltaképen nem lapos, hanem gömbölyü, visszatértek nem Kinába, hanem — Fejérmegyébe. Ugy látszik itt pompás talajra akadtak, hol a nép hiszékenysége, könnyenhivősége szép számú koronákhoz juttatta a 3 jó barátot. Igy elértek megyénk déli részére is s főhadiszállásnak Czecze községet tették meg, s innen indultak a közeli falvakba koronaszerző portyázásokra. A községi elöljáróság és csendőrség egy darabig csak nézte-nézte ezt a különös karaván, de mikor már gyanussá kezdett válni az üzletes társaság manipulációja, tegnap délutánján a 3 kinait letartóztatta. A vallatásnál és kutatásnál 5000 koronát és több értékes dolgot találtak náluk. Természetesen kérdőre vonják őket, vajjon mikép jutottak ehhez a nem kis summa pénzhez, mig az érdeklődés tart, a „kinaiak" fogva maradnak.

— **Tüz az Öreghegyen.** Özv. Havranek Jánosné Öreg-utca 4. sz. alatti lakos öreghegyi szőllőjében folyó hó 9-én este 9 órakor a hajlékhoz tartozó náddal fedett istáló eddig ismeretlen okból kigyulladt, majd a présház is tüzet fogott s leégett. A kár 2800 korona; az épület biztositva volt. A helybeli tüzoltóság éjfél után 1 órára teljesen eloltotta.

— **A franciák kezdenek féleszmélni.** Sáppad a „gloire", süpped a talaj a lábuk alatt. Látják az erkölcstelen fertőjét, melyben immár nyakig fetrengnek. Elég késő a szemnyitás. Jelenleg több mint 350 millió példányban falják a szennylapokat. Tiz millió piszkos, erkölcstelen levelezőlap és fénykép forog közkézen. Két millió pornografikus füzetet árulnak. Ki csodálkozhatik ezek után, fogy a francia nemzet, dul az egyke, lyukgatják az öngyilkosok önnön koponyáikat s a sihederhad meg garmadaszámra szaporodik. A józanabb elemek kezdenek fölszisszeni. A „Matin" hasábjain *Bereuger* szenátor, a „Szociális Liga" elnöke fujta meg a harsonát a francia züllés fájó szemléletére. Szép, szép! Ám a jó Berenger harsonája botfülekre fog találni. A számüzött keresztény világnézetet kell ellőbb visszaállitani, addig meddő minden nemes szándék. Hogy a lejtőn alásiklót megállitsák annak is kapaszkodni kell, aki éppen siklik.

— **Baleset.** Nagy Lajos, Schier József pátkai plébános bérese a takarodáskor tegnap a kazalon segitett. Közben vigyázatlanságból hevesen kapott egyik feldobott kéve után s igy az egyensulyát elveszitve lebukott a kazalról 5—6 méter magasságból. A szerencsétlen ember épen a feje tetejére esett, agyrázkódást szenvedett és több kisebb zúzódást kapott az esés következtében. Állapota annyira súlyos, hogy életben maradásához nincs remény.

— **Felgyujtott kepék.** Kovács József szabadbattyáni lakos a napokban végezte csak be a zab learatását, s a learatott gabona a tarlón volt szépen keresztekbe rakva. Hanem nem sokáig állott az égő nap hevének kitéve, egy rosszakaratu ember — nyilván boszuból — tegnap estefelé meggyujtotta a kereszteket. A nagy szárazság miatt a tüz rohamosan terjedt, ugy hogy a tarlón összehalmozott többi kepék is lángot fogtak. Mire a tüzet észrevették, a gabona teljesen a tüz martalékává lett; de különben is a tarlótüz miatt nem lehetett volna a tüzet megakadályozni. A tüz mint a nyomozás során megállapitották, gyujtogatás műve. A munkából hazatérők láttak is egy gyanus külsejü egyént, aki a kepék meggyujtása után elszaladt. A gyanut megerősiti az is, hogy a csomók közelében egészen jól látható emberi lábnyomokat fődöztek föl. A gyujtogató személyét Kovács József egyik régi haragosában gyanitják. A kár több száz korona.

— **Tüz Sárbogárdon.** Tegnap d. u. 4 órakor kigyulladt Pribék József sárbogárdi háza, a tüz hamarosan átcsapott a szomszéd Simkó György házára is és azt is elhamvasztotta. Közben a megérkezett tüzoltóság a tüzet elfojtotta. A kár mintegy 2000 korona, ami biztositás utján megtérül.

— **Verekedés.** Pintér Ferenc helybeli napszámosnak és Papp Imre ugyancsak fehérvári lakósnak ugy látszik nincs valami sürgős, komoly munkája, mert ráérnek pörlekedni és veszekedni. Tegnap estefelé is a két fentnevezett egyén unalmából-e, vagy időtöltésből egymásba kötött. A szócsatának aztán az lett a vége, hogy Papp Imre előrántotta a bicskáját és Pintér Ferencet jobb oldalán megszurta. A megszurt napszámost sérülésével a mentők a szent György kórházba szállitották.

— **Tilos épitkezések.** Ujabban a város külterkein hatósági engedély nélkül és teljesen szabálytalan viskók kezdenek épülni. A rendőrség ilyen szabálytalan épitkezésen érte tetten Bernát Ferencet az adonyi ut mentén és Kerekes Istvánt a szépdülőben, mely alkalommal az épitkezést nyomban beszüntette és nevezettek ellen a legszigorubb eljárást tette folyamatba.

— **Rendőri hir.** Dobos Vilma kápolnásfalusi születésü és illetőségü kávéházi felirónőt a rendőrség azért, mert a hatóság kiutasitó végzése dacára is visszatért és itt erkölcstelen életet folytatott 3 napi elzárásra és illetőségi helyére toloncolásra itélte.

Ujonnan épült 5 szobás modern uri lakás, zárt folyosóval, fürdő és cselédszobával a lakás előtt szép kis kerttel, Várkörut 43 szam alatt (a Petőfi-utcával szemben) kiadó.

Ifj. Liebhardt János épitész, épitési vállalkozó műszaki irodája Távirda-utca 17. sz. Kőrö)sy-ház.)

Fodrász-üzletemet

Nagy Sándor-u. I. sz. alá

(Sas-utca) helyeztem át.

Balogh Ferenc,

fodrász.

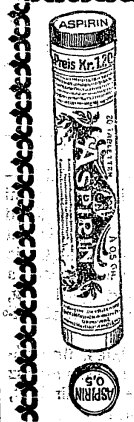

Valódi

Aspirint

vásárolunk eredeti

Tablettákban

20 dbr. K. 1.20.

Minden Tablettára az **ASPIRIN** szó van rábélyegezve.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld u. Leverkusen b. ∴ Mülheim a Rhein ∴

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.

00000458